

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám: IV/2123-1/2017	
Érkezett: 2017 NOV 23.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: 9 db	138

Alkotmánybíróság

Az első fokon eljáró bíróság útján

Tisztelt Alkotmánybíróság!

FŐVÁROSI KÖZTITKARSÁG	
ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
JELNYELV: MAGYAR	
JELTÍPUS: KÖZTITKÁRSÁG	
Küldés helye: Budapest	
Küldés dátuma:	2017-11-10
Tartalom: Példány 1. alkotmányjogi panasz	
JELNYELV: MAGYAR	
JELTÍPUS: KÖZTITKÁRSÁG	
Küldés helye: Budapest	
Küldés dátuma: 2017-11-10	
Tartalom: Példány 1. alkotmányjogi panasz	
JELNYELV: MAGYAR	
JELTÍPUS: KÖZTITKÁRSÁG	
Küldés helye: Budapest	
Küldés dátuma: 2017-11-10	
Tartalom: Példány 1. alkotmányjogi panasz	

Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26. § (1) bekezdése alapján az alábbi

alkotmányjogi panasz

terjesztem elő:

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 41. § (1) bekezdése alapján állapítsa meg, hogy a 2006. február 1. és 2007. március 2-án hatályos Illetéktörvény 77/A.§ (1) bekezdésére tekintettel alkalmazott 79. § (2) bekezdése illetékelőlegekre vonatkozó alkalmazása kizárt annak alaptörvényellenességére tekintettel.

15.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

2006. január 20-án adásvételi szerződést kötöttem a ██████████ eladóval a ██████████ tetőterében kialakításra váró lakásingatlan (továbbiakban: ingatlan) 1/1 tulajdoni hányadának megszerzése érdekében. Az ingatlan vételára 25.500.000 Ft volt, az ingatlan-adásvételi szerződésben az eladó ██████████ tulajdonjogát fenntartotta a vételár teljes megfizetéséig. Miután az eladó ██████████ nek anyagi gondjai támadtak, az építkezés leállt. A Kft.-vel kötött szerződés alapján összesen 10.000.000 Ft-ot fizettem meg az eladónak foglaló és vételárrészlet címén. A ██████████ 2008. június 12-én felszámolás alá került, mely eljárás 2015. július 22-én végződött, amikor is a Fővárosi Törvényszék 33.Fpk.01-07-002083/71. sz. végzése az egyszerűsített felszámolási eljárás befejezéséről közzétételre került és a ██████████ zellel megszűnt (tehát több mint 7 évig tartott a felszámolási eljárás). Az eseményekre tekintettel az ingatlannyilvántartásba tulajdonjog sosem került bejegyzésre az adásvételi szerződés alapján, csak a tulajdonjog fenntartással történt eladás ténye. Ezt aényt Budapest Főváros Kormányhivatala XIV. kerületi Hivatala 2015. december 2-án kelt határozatával törölte az ingatlannyilvántartásból (123090/5/2015. számú határozat) az ingatlan új tulajdonosa és köztem létrejött megállapodás alapján. (Megjegyzendő, hogy a közbeeső 9 év alatt számos lépést tettem annak érdekében, hogy a helyzet hamarabb rendeződjön, de ezek eredménytelenek maradtak.)

Az ingatlan-adásvételi szerződés alapján a Fővárosi Illetékhivatal a 2006. június 27-én kelt 310213-01-2006. sz. fizetési meghagyásával az ltv. alapján 441.111,-Ft visszerhes vagyonaátruházási illeték, ezen belül ugyanennyi illetékelőleg megfizetésére kötelezett. Az adásvételi szerződés későbbi módosításának folyamánként az Adó- és Pénzügyi Ellenőrzési Hivatal Közép-magyarországi Regionális Igazgatósága a 2007. augusztus 15-én kelt 5024931066 iktatószámú határozatával az illetékelőleget helyesbítette és azt 630.000Ft-ra emelte fel. Ezen határozatok alapján 2007. február 20-án 464.349,-Ft-ot, majd 2007. szeptember 19-én további 189.000,- Ft illetékelőleget fizettem meg.

Budapest
október

2015. december 15-én - a Kormányhivatal tulajdonjog fenntartással történt eladás tényét törölő határozata alapján - illeték-visszatérítési kérelmet adtam be Nemzeti Adó- és Vámhivatalhoz, melyben kértem a megfizetett 630.000,-Ft visszerhes vagyónáruházási illetékelőleg visszatérítését arra tekintettel, hogy végül nem szereztem tulajdonjogot. A NAV Kelet-budapesti Adó- és Vámigazgatósága (a továbbiakban: elsőfokú adóhatóság) 2016. február 15-én kelt 7767407446 iktatószámú határozatával kérelmemet elévülésre hivatkozva elutasította. A határozatot megfellebbeztem. Az elsőfokú adóhatóság határozatát a másodfokú adóhatóság 2016. április 22-én kelt 2061074388 iktatószámú határozatával helybenhagyta, mivel a fellebbezést nem tartotta alaposnak.

Az adóhatóságok döntésüket az illetékiszabásra bejelentés időpontjában (tehát 2006-ban és 2007-ben) hatályos 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 79. § (2) bekezdésére alapozták, mely szerint a meg nem fizetett illeték bármikor törölhető, a megfizetett illeték a megfizetést követő öt éven belül téríthető vissza. Az adóhatóságok szerint 2012. február 20., illetve 2012. szeptember 19. napjáig lett volna lehetőségem kérelmet benyújtani az illetékelőleg visszatérítése iránt. A másodfokú adóhatóság indoklásában kitért arra is, hogy a törvény az elévülési határidő nyugvását előidéző körülményt nem szabályoz, azaz az Itv. 79. § (2) bekezdésében rögzített öt éves határidő objektív jellegű, attól eltérni semmilyen indokkal nem lehet. Ezért nem tudta figyelembe venni azt az érvelésemet, hogy az 5 éves határidőn belül nem is lett volna módomban az illeték visszatérítését kérni, mivel addig a függő jogi helyzet fennállt.

Pertörténet

Ezután az adóhatóság határozatának bírósági felülvizsgálatát kértem a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság előtt. A bíróság 2016. december 13-án tárgyalást tartott, ahol ítéletet hirdetett (13.K.32.281/2016/7. szám) és keresetemet elutasította, mivel megállapította, hogy az eljáró adóhatóságok megalapozottan hivatkoztak elévülésre.

A jogerős ítélettel szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztettem elő a Kúria előtt. Elsődlegesen azt értem, hogy a Kúria helyezze hatályon kívül az elsőfokú bíróság határozatát annak jogszabálysértő volta miatt. Másodsorban azt kértem, hogy a Kúria kezdeményezzen egyedi normakontroll eljárást az Itv. vonatkozó rendelkezései alaptörvény-ellenesség megállapítására. A Kúria 2017. július 6-án kelt, Kfv.I.35.218/2017/9. számú ítéletében a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság ítéletét hatályában fenntartotta. A Kúria szerint az egyedi normakontroll iránti kérelem feltételei az ügyben nem álltak fenn, mivel az Alkotmánybíróságnak az Itv. vonatkozó rendelkezéseinek a tulajdonhoz való joggal összefüggő vizsgálatára jelenleg nem rendelkezik hatáskörrel az Alaptörvény 37. cikk (4) bekezdése alapján.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Az ügyben további per nincs folyamatban, a rendelkezéseimre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítettem.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló kúriai döntés az ügyben eljáró jogi képviselőm, [REDACTED] ügyvéd számára 2017. szeptember 11-én postai úton került kézbesítésre. Ezúton nyilatkozom

arról, hogy az Abtv. 30. § (1) bekezdése szerinti határidő (az alkotmányjogi panasz benyújtására alapjául szolgáló bírói döntés közlésétől számított 60 nap) megtartásra került.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

A támadott jogszabály alkalmazásával hozott bírói döntés közvetlenül engem érint, mivel jóváhagyásra került a NAV határozata, amelyben az általam megfizetett illeték visszatérítését megtagadta, ezért a megfizetett illeték összegével károsultam.

e) Annak bemutatása, hogy a bíróság a döntésében vagy az eljárásában a támadott jogszabályi rendelkezéseket alkalmazta, és hogy ez a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés.

A bíróságok az illeték illetékkiszabásra bejelentéskor (2006-ban és 2007-ben) hatályos 1990. évi XCIII. törvényt alkalmazták. A korábban hatályos Itv. 77/A § (1) szerint az illetékelőlegre az illetékre irányadó szabályok alkalmazandóak, amennyiben eltérést külön törvény nem állapít meg. Ezért a bíróságok az Itv. 79. § (2) bekezdésére alapozták döntéseiket, mely szerint a meg nem fizetett illeték bármikor törölhető, a megfizetett illeték a megfizetést követő öt éven belül téríthető vissza. Véleményem szerint alapjogellenes helyzetet teremtenek az Itv. 77/A.§ (1) és 79. § (2) bekezdései, amennyiben azok kizárják az illetékelőleg visszatérítését 5 éven túl.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

A Magyar Köztársaság 2006. február 1-jén hatályban lévő Alkotmánya 13. § (1) pontja szerint a Magyar Köztársaság biztosítja a tulajdonhoz való jogot.

A jelenleg hatályos Alaptörvényre XIII. cikke is kimondja, hogy mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez és tulajdont kisajátítani csak kivételesen és közérdekből, törvényben meghatározott esetekben és módon, teljes, feltétlen és azonnali kártalanítás mellett lehet.

b) A megsemmisíteni kért jogszabály, jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének indokolása

Az Alaptörvényben nevesített tulajdonhoz való joggal ellentétes, hogy az Itv. 77/A.§ (1) és 79. § (2) bekezdései kizárják az illetékelőleg visszatérítését 5 éven túl. Az állam olyan jogügyletre tekintettel gazdagodik így, amely létre sem jött. Ha az alapügylet kiürül, akkor az ahhoz kapcsolódó, ahhoz képest járulékos illetékfizetés is tárgytalanná kell, hogy váljon.

Semmiképpen sem tekinthető az illetékelőleg elévülésének kizárása ellentétes az Illetéktörvény indokolásával¹, mely szerint a „kötségvetés pénzügyi gazdálkodásának biztonsága érdekében nem téríthető vissza a megfizetett illeték, ha a megfizetéstől számított 5 év már eltelt.” Ha az illetékelőleg visszatérítését kizárjuk, akkor az nem a költségvetés védelmét jelenti, hanem annak alaptalan gazdagítását, hiszen olyan tranzakció után keletkezne végleges fizetési kötelezettség, mely sosem járt volna az államnak.

A hivatkozott jogszabályhelyek által teremtett helyzet ellentétes magának az Illetéktörvénynek az egyéb, alapvető szabályaival: az Itv. 1. § (1) alapján vagyonszerzési illetéket visszterhes vagyonátruházás esetén kell fizetni, valamint a 18. § (2) alapján az illetékfizetési kötelezettség az ingatlanhoz kapcsolódó vagyoni értékű jog megszerzésére terjed ki. A Legfelsőbb Bíróság elvi mondása szerint is „vagyongyarapodás hiányában az illetéket törölni kell” (KGD2006. 40).

Fontos kihangsúlyozni, hogy jelen esetben nem az illeték elévüléséről, hanem **illetékelőleg elévüléséről van szó**. Az illetékelőleg intézményét a korábbi Itv. 77/A. § szabályozta. E szerint ingatlan tulajdonjogának visszterhes vagyonátruházási illeték alá eső szerzése után a fizetésre kötelezett a bejelentett érték alapulvételével illetékelőleget köteles fizetni. Az Itv. 92. § alapján az ingatlanügyi hatóság az ingatlan-nyilvántartási bejegyzés végett benyújtott szerződés másolatát továbbítani köteles az állami adóhatósághoz, majd az ingatlan-nyilvántartási eljárás befejezését követően az ingatlanügyi hatóság a tulajdonjog bejegyzéséről, törléséről szóló, illetve a bejegyzési kérelmet elutasító határozatát is köteles megküldeni az állami adóhatóságnak.

A korábbi törvény alapján tehát volt egy további lépés is ahhoz, hogy az illetékelőleg „illetékké váljon”, amikor is a földhivatal köteles volt megküldeni a tulajdonjog-bejegyzésről szóló határozatát és ez alapján az adóhatóság meghozhatta végleges határozatát az illetékkiszabásról. Erre nyilván azért is volt szükség, mert sok esetben akár változhatott az eredeti szerződés, ami alapján az illetékelőleg megállapításra került. Példaként említem azt az esetet, amikor a tervrajz alapján értékesített felépített lakás területe eltér a szerződésben megjelölttől és ennek megfelelően módosul a vételár is. De nyilván sok más lehetőség is van a szerződéses ár változására a szerződés teljesedésbe menéséig, és ezzel a végleges illetékösszeg is változhat.

Az illetékelőleg lényegét tekintve egy előzetesen beszédett váromány az állam részéről, ami majd a tulajdonjog-bejegyzéssel és a földhivatal külön értesítése, valamint az adóhatóság végleges határozata alapján válik megfizetett „illetékké”.

Megjegyzendő továbbá, hogy a jogalkotó időközben felismerte, hogy a korábbi szabályozás nem volt megfelelő (az alapjogokkal konform?). 2013. január 1-től az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2012. évi CLXXVIII. törvény jelentősen módosította az Itv.-t. Jelen ügyben relevanciával bír az, hogy a jogalkotó hatályon kívül helyezte az illetékelőleg intézményét, valamint módosította a visszatérítésre², köztük az elévülésre vonatkozó szabályokat is.

1 Az 1990. évi XCIII. törvény indokolása a 68-96. §-hoz

2 Idézet az Itv. módosításáról szóló tájékoztatóból: „Több helyen módosult az illetéktörvény, visszatérítés szabályozása. Így a 80. § (1) bekezdésének b) pontja kiegészül azzal az esettel, amikor a bíróság a jogügylet érvénytelenségét állapítja meg. A 80. § (1) bekezdés c)

Egyrészt tehát 2013. január 1-je óta tulajdonjog fenntartással történő eladás esetén az adóhatóság nem veti ki az illetéket, a vagyonszerzők részére a földhivatali eljárás lezárulta után, azaz a tényleges vagyonszerzést követően kerül az illeték kiszabásra.

Másrészt pedig 2013-tól az adózás rendjéről szóló törvény elévülésre vonatkozó szabályait kell alkalmazni a) a meg nem fizetett illeték törlésére, és a megfizetett illeték visszatérítésére irányuló kérelem benyújtásának határideje tekintetében. Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 164. § (1) szerint a költségvetési támogatás igényléséhez, a túlfizetés visszaigényléséhez való jog - ha törvény másként nem rendelkezik - annak a naptári évnek az utolsó napjától számított 5 év elteltével évül el, amelyben az annak igényléséhez való jog megnyílt.

A 2013. január 1-jei módosulás folytán tehát a megfizetéstől számított 5 éves objektív határidő helyett a jóval kedvezőbb, életszerűbb és a jogrendben általánosan ismert szubjektív elévülési számítási mód kerül alkalmazásra illetékügyekben is.

Ezek alapján tehát ha ugyanez a tényállás 2013 után állt volna be, akkor mind a visszatérítési indokok, mind az elévülés szabályai szerint köteles lenne az adóhatóság az illetéket visszafizetni, sőt ki sem vethette volna az illetéket. Ehhez képest jelen esetben már 10 éve használja az állam a pénzemet és joggatlanul gazdagodna, ha azt nem fizetné vissza. Hangsúlyozom, hogy a korábban leírtakra tekintettel nem volt lehetőségem a visszatérítési kérelem korábbi benyújtására.

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

A bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését nem kérelmeztem.

Személyes adataim nyilvánosságra hozatalához nem járulok hozzá.

Kelt: Gödöllő, 2017. november 7.

